

[Malchau.]

Lovforslaget i sin Helhed er i øvrigt tiltraadt af mit Parti i det andet høje Ting, og vi vil ogsaa, saadan som Forholdene ligger, give vor Tilslutning til det her i Landstinget.

Fra Ejerside har jo Spørgsmaalet om Ret til Lejeforhøjelse været stærkt fremme. Det er jo ikke saaledes, at man ønsker Ret til en Lejeforhøjelse, som skal give Ejeren større Indtægt; det, man har ønsket, er kun Ret til en mindre Forhøjelse, saa at man fik Dækning for de Merudgifter, der er blevet paalagt Ejerne i de senere Aar, f. Eks. i Anledning af Luftværnsforanstaltninger, øgede Skatter og Vedligeholdelse.

De hidtil gældende Reparationslove har jo i nogen Grad været en økonomisk Hjælp for Ejeren, og det havde været meget ønskeligt, om disse Love kunde videreføres, men jeg er ganske klar over, at selv om man havde haft Vilje dertil, spiller andre Hensyn ind, navnlig Hensynet til Materialeknapheden. Den sidste Reparationslov udløber jo med Udgangen af denne Maaned, det vil sige, at Arbejderne skal være tilendebragt inden 1. Juni, og jeg vil gerne benytte Lejligheden til at henstille, om denne Frist ikke kunde udskydes en Maaned; det vilde have stor Betydning for Ejerne, ikke mindst med Hensyn til udvendige Arbejder, som af forskellige Grunde ikke har kunnet tilendebringes inden Fristens Udløb.

Lannung: Hovedsagen ved det foreliggende Lovforslag er jo den, at de særlige Regler, der har gjort Boligomraadet til et i prismæssig Henseende nogenlunde fredet Omraade, forlænges, denne Gang heldigvis for to Aar, hvad der maa noteres med absolut Tilfredshed, og derfor maa man takke den højtærede Minister. Det er og bliver under de forhaandenværende Forhold overordentlig værdifuldt, at det vigtige Omraade, Boligen, som for mange af vore Medborgere, ikke mindst de daarligt stillede, repræsenterer op imod en Fjerdedel af deres og deres Families Aarsforbrug, er nogenlunde sikret mod Prisstigning. Det er, som sagt, et vigtigt, men desværre ogsaa det eneste Omraade, der er ligesom en stor Oase i Prisstigningen, hvor det er lykkedes gennem Fastholdelse af Lejeniveauet i alt væsentligt at følge den økonomiske Politik, som

blev indledet i Foraaret 1940; og som vi alle havde haabet i Hovedsagen skulde være blevet fulgt paa alle andre Omraader; men specielt for saa vidt angaar vore Levnedsmidler er der jo blevet givet meget efter. Der er for mig ingen Tvivl om, at det i det lange Løb vil vise sig at være ikke blot i Samfundets og Lejernes, men ogsaa i Ejernes velforstaede Interesse, alt taget i Betragtning, at her er et Felt, hvor Værdierne ikke inflatorisk er jobbet stærkt i Vejret saaledes som paa andre Omraader. Saa meget lettere bliver det til sin Tid uden Krise og Krak at vende tilbage til mere normale Tider. Det var da ogsaa den Erfaring, vi indhøstede i forrige Restriktionsperiode. Det er derfor, forekommer det os, fuldt svarligt at fastholde Prisbindingen paa dette Omraade saa konsekvent som overhovedet muligt.

Der er dog blevet givet noget efter paa visse Punkter, specielt ved Genudlejning af Lejligheder, men man er heldigvis ikke indgaaet paa nogen generel Lejeforhøjelse paa 5 eller 10 pCt., saaledes som der fra Grundejerside har været Krav fremme om. Det skete endda i stærke propagandistiske Udtryk, og man glemte at anføre Kredit-siden for Grundejerne, ligesom man glemmer den her i Dag, den store økonomiske Fordel, de har, ved at der praktisk talt ingen Lejelighed er, hvad der er et stort Plus i Ejendomsadministrationen. Men enhver, der er virkelig interesseret i Fastholdelse af Lejeniveauet — og det burde vi alle være —, bør være klar over, at der rummes en meget betydelig Fare i de saakaldte frivillige Overenskomster, hvad jeg tidligere har haft Lejlighed til stærkt at understrege i dette høje Ting. De frivillige Overenskomster bryder Lovens almindelige Princip: at forhindre Prisstigninger. Dertil kommer, at Friheden til at indgaa de saakaldte frivillige Overenskomster rummer rig Mulighed for Omgaaelse af de almindelige Regler, der gælder ved Genudlejning. Jeg har mødt mange grelle Eksempler i saa Henseende i Praksis, og det særlig uheldige er, at man synes at overse, at den ved de saakaldte frivillige Overenskomster skete Lejeforhøjelse følger Lejemaalet ud i Fremtiden og altsaa ogsaa bliver normgivende for senere Lejemaal. Endvidere vil de komme til at virke som Basis for andre Lejeforhøjelser